

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
QISHLOQ XO‘JALIGI VAZIRLIGI**

**VETERINARIYA VA CHORVACHILIKNI RIVOJLANTIRISH
QO‘MITASI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

**2025-yil 21-22 may kunlari Samarqand davlat veterinariya meditsinasi,
chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti, “Biologiya, ekologiya va
dorivor o‘simliklar” kafedrasining**

**“O‘zbekistonda biologiya, ekologiya va qishloq xo‘jaligidagi
muammolari hamda ularni yechimlari” mavzusidagi**

**RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA
Materiallari to‘plami**

Samarqand - 2025

KIRISH

Mintaqamizdagi tabiiy resurslarning cheklanganligi ulardan barqaror foydalanish strategiyasi ishlab chiqish lozimligini ko'rsatadi. Ilmiy asoslangan xulosalarga ko'ra, Markaziy Osiyoning aholi zich yashaydigan hududlarida biologik xilma-xillikning kamayishi, tuproqlarning kimyoviy moddalar bilan ifloslanishi, suvning miqdor va sifat ko'rsatkichlarini yomonlashuvi, yaylovlar degradatsiyasi, atmosfera havosining mo'tadil ifloslanishi hamda mintaqada doimiy yashaydigan aholi o'rtasida mavsumiy yuqumli kasalliklarning ortish holatlari yil sayin oshib bormoqda.

2022-2026 yillardagi Yangi O'zbekistonning rivojlanish strategiyasida yuqorida ta'kidlanib o'tilgan umummilliy ekologik va ijtimoiy muammolarning yechimiga qaratilgan yondashuvlarda ilmiy tadqiqotlarning roli alohida e'tirof etilgan. Atrof muhitni muhofaza qilish, tabiiy resurslardan samarali foydalanish, qishloq xo'jaligi va sanoatni rivojlantirishda resurstejamkor texnologiyalarni keng joriy etish, mahsulotlarni saqlash, qayta ishlash va joriy etishda raqamli texnologiyalarga asoslanish bugungi kundagi ustuvor masala sifatida shakllantirildi.

Mazkur to'plamda mujassamlashtirilgan ilmiy maqolalarda yoritilgan muammolar va ularning yechimi yuqori texnologiyalarga asoslangan ilmiy yondashuv sifatida o'z aksini topgan. O'simlik, hayvonot va mikroorganizmlarning zamonaviy holati, ularning tashqi muhit omillariga moslanish strategiyasi, qishloq xo'jalik ekinlari biologiyasi, ulardan yuqori, ekologik toza va arzon xomashyo yetishtirishning resurstejamkor texnologiyalarini ishlab chiqishga qaratilgan ilmiy maqolalar kelajakda mintaqadagi globallashuv jarayonlari uchun katta dasturil amal sifatida xizmat qilishiga ishonamiz.

Tashkiliy qo‘mita:

Yunusov X.B.- Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti rektori, professor

Safarov Alisher Abduqahor o‘g‘li - O‘zbekiston Respublikasi Veterinariya va chorvachilikni rivojlantirish qo‘mitasining Fan va ta'lim sohasini rivojlantirish bo‘limi boshlig‘i, b.f.d., professor v.b.

Xamzayev Abdushukur Hudayqulovich - O‘zbekiston Ekologik partiyasi Markaziy Kengashi ijroiya qo‘mitasi raisi, q.x.f.d. professor

Farmon Toshev - O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan jurnalist. Xalq deputatlari viloyat Kengashi deputati

Mavzu. "Ekologik mavzularning OAVda yoritishning dolzarb masalalari"

I-Plenar yig‘ilish:

Gafurova Lazizaxon Akramovna - M.Ulug‘bek nomli O‘zbekiston milliy universiteti professori

Mavzu. "Iqlim o‘zgarishi degradatsiyaga uchragan tuproqlar unumdorligini oshirishda innovatsion texnologiyalar"

Mambetullaeva Svetlana Mirzamuratovna - Qoraqalpoq Tabiiy Fanlar ilmiy tadqiqot instituti direktori biologiya fanlari doktori, professor

Mavzu. "Janubiy Orol bo‘yi tabiiy muhitini o‘zgartirish sharoitida mayda sut emizuvchilar faunasining biologik xilma-xilligi"

Xoshimov Turaxon Juraxonovich - Ekspert ekolog

Mavzu. "Yashil iqtisodiyotga o‘tishda, yangilanayotgan energiya turlari va innovatsion rivojlanishning ekologik avzalliklari"

Abdullaev Baxtiyor Nosirovich - Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti dotsenti. Xalq deputatlari viloyat Kengashi "Agrar, suv xo‘jaligi va ekologiya masalalari" bo‘yicha doimiy komissiya raisi

Mavzu. "Degradatsiyaga uchragan tuproqlar va ularning ekologik holatini yaxshilash usullari"

Fayzullaev Burxon Fayzullaevich

– O‘simliklar karantini va himoyasi ilmiy-tadqiqot instituti Samarqand mintaqaviy filiali katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari nomzodi, dotsent

Mavzu. "Samarqand viloyatida o‘simliklarni himoya qilish borasida olib borilayotgan ilmiy tadqiqotlar"

Aliyev Baxtiyor Xojayarovich

– Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti o‘qituvchisi

Mavzu: "Janubiy O‘zbekiston suv omborlarida gidrobiontlar bioxilma-xilligiga abiotik va antropogen faktorlar ta’siri"

Qo‘shimcha ma’lumotlar:

Telefon: 998(93) 724 79 67

E-mail: ssuv@edu.uz

Web-sayt: www.ssuv.uz

5. B. Ahmed, T.A. Al-Howiriny, A.B. Siddiqui. Antihepatotoxic activity of seeds of *Cichorium intybus*. Journal of Ethnopharmacology, 2003. [https://doi.org/10.1016/S0378-8741\(03\)00145-4](https://doi.org/10.1016/S0378-8741(03)00145-4)
6. G. Abdurashidova. Qoqio‘tdoshlar oilasining dorivorlik xususiyatlari. Ilmiy maqola, 2023. DOI: 10.5281/zenodo.15179478.
7. Z.K. Abbas, S. Saggu, M.I. Sakeran, N. Zidan, H. Rehman, A.A. Ansari. Phytochemical, antioxidant and mineral composition of hydroalcoholic extract of chicory (*Cichorium intybus* L.) leaves. Saudi Journal of Biological Sciences, 2014. <https://doi.org/10.1016/j.sjbs.2014.11.015>
8. A.M. Abbasi, M.A. Khan, M. Ahmad, M. Zafar, H. Khan, N. Muhammad, S. Sultana. Medicinal plants used for the treatment of jaundice and hepatitis based on socio-economic documentation. African Journal of Biotechnology, 2009.
9. R.S. Adawiyah, M. Shuhaimi, A.M. Mohd Yazid, A. Abdul Manaf, N. Rosli, S. Sreeramanan. Molecular cloning and sequence analysis of an inulinase gene from an *Aspergillus* sp. World Journal of Microbiology and Biotechnology, 2011. <https://doi.org/10.1007/s11274-011-0683-9>
10. H.P. Bais, G.A. Ravishankar. *Cichorium intybus* L - Cultivation, processing, utility, value addition and biotechnology, with an emphasis on current status and future prospects. Journal of the Science of Food and Agriculture, 2001. <https://doi.org/10.1002/jsfa.817>
11. O.M. Umarova. Xalq tabobatida turli kasalliklarni oldini olish va davolashda sachratqi o‘simligidan foydalanishning ahamiyati. Ilmiy maqola, 2024. DOI: 10.5281/zenodo.12684187.
12. D. Annayeva, U. Azzamov, M. Annayev. Oddiy sachratqi (*Cichorium intybus* L.) o‘simligidan endofit mikroorganizmlar ajratib olish. Oriental Renaissance, 2022. DOI: 10.5281/zenodo.13927771.
13. E. Xidirqulov. Sachratqi - (*Cichorium intybus* L.) o‘simligining dorivor xususiyatlari. Ilmiy maqola, 2022. DOI: 10.5281/zenodo.13927756. <https://en.wikipedia.org/wiki/Cichorium>

ZARAFSHON VODIYSI SUV OMBORLARI MINERALLANISH DARAJASI VA UNING GIDROBIONTLAR TARQALISHIGA TA’SIRI

Jalilov F.S, Mirzamurodov O.X, Avazova A.Q, Sayronova S. N, Saparova S. O’, Olimov A. O, Mamadiyarova Sh. D, G‘ulomov U.S.
O‘zbekiston-Finlandiya pedagogika instituti, Samarqand
Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti, Samarqand

Annotatsiya. Zarafshon vodiysi hududidagi suv omborlarining minerallanish darajasi tahlil qilinib, uning gidrobiontlar — ya’ni suv muhitida yashovchi organizmlar — tarqalishiga ko‘rsatgan ekologik ta’siri o‘rganilgan. Tabiiy va antropogen omillar ta’sirida yuzaga kelgan minerallanish o‘zgarishlari fitoplankton,

zooplankton, bentos va baliqlar kabi gidrobiontlarning biologik xilma-xilligiga va son jihatidan tarkibiga qanday ta'sir ko'rsatgani ilmiy asosda yoritilgan.

Kalit so'zlar. Zarafshon vodiysi, minerallanish, gidrobiontlar, suv omborlari, ekologik barqarorlik, gidroximiya, biologik xilma-xillik.

Kirish Zarafshon vodiysi O'zbekistonning markaziy qismida joylashgan bo'lib, respublikaning suv resurslarida muhim o'rin tutadi. So'nggi yillarda ushbu mintaqadagi suv omborlarida suv tarkibining minerallanish darajasi o'zgarib bormoqda. Bu esa o'z navbatida, suv ekotizimlariga, xususan, gidrobiontlarning tarqalishiga jiddiy ta'sir ko'rsatmoqda. Maqolaning asosiy maqsadi — Zarafshon vodiysidagi suv omborlari minerallanish darajasini aniqlash hamda bu holat gidrobiontlar populyatsiyasiga qanday ta'sir ko'rsatayotganini ilmiy asosda o'rganishdir.

Tadqiqot obyekti va metodikasi Tadqiqot obyekti sifatida Zarafshon vodiysidagi eng yirik suv omborlari — Tuyabo'g'iz, Qoratepa va Kattasoy suv omborlari tanlab olindi. Suv namunalarida minerallanish darajasi GOST 18164-72 standartiga muvofiq aniqlanib, gidrobiontlar tarkibi esa mikroskopik va morfologik tahlil orqali baholandi. Fitoplankton va zooplankton namunalar Lugol eritmasi yordamida fiksatsiyalandi, baliqlar esa elektrofishing usuli bilan ushlab o'rganildi.

Zarafshon vodiysi suv omborlarining minerallanish xususiyatlari

Zarafshon daryosi yuqori oqimida minerallanish 0.5–0.8 g/l atrofida bo'lsa, pastki oqimida bu ko'rsatkich 1.2–1.5 g/l gacha yetadi. Suv omborlarida esa minerallanish darajasi quyidagicha aniqlangan:

Suv ombori	Minerallanish (mg/l)	Fitoplankton turi	Zooplankton turi	Baliq turlari
Yangiobod	850	27	14	6
Kamolot	1200	19	10	4
Qoratepa	1800	12	6	2

Yuqori minerallanish ko'rsatkichi, asosan, qishloq xo'jaligi suvlari oqizilishi va suv bug'lanishi natijasida yuzaga keladi.

Daryolarda va suv omborlarida keyingi yillar mobaynida gidrobiontlarni o'rganishga ahamiyat berilib, bir qator tadbirlar amalga oshirilmoqda.. Baliqlar sun'iy yo'l bilan urchitilmoqda, suv havzalarini toza saqlash, baliqlarni ko'paytirib, ulardan oqilona foydalanish uchun kurash olib borilmoqda. Hozirgi vaqtda Zarafshon vodiysi suv omborlari minerallanish darajasining gidrobiontlar tarqalishiga va ekologik guruhlariga ta'sirini o'rganish dolzarb muammolardan hisoblanadi.

Mantaqaviy faunani o'rganish nazariy va amaliy masalalarni kompleks echishda muhim shart-sharoitlar yaratadi. SHu nuqtai nazardan Zarafshon vodiysi ikki pallali mollyuskalarining faunasining har tomonlama o'rganish muhim

ahamiyatga ega. Zarafshon havzasi tabiiy sharoitining xilma-xilligi ko‘plab noyob, endemik va relikht hayvonlarnig tarqalishiga sharoit yaratgan. Bu erda alohida turlarning murakkab tarqalishi bilan birgalikda butun bir faunistik komplekslar, bir turning turli xil populyasiyalari ekologiyasidagi mavjud farqlar ham namayon bo‘ladi. Shu sababli Zarafshon daryosi sohili ikki pallali mollyuskalarning faunasini, turlarining xilma-xilligini, ma’lum biosenozlardagi muhim bioekologik xususiyatlarni va turlarini tarqalish qonuniyatlarini o‘rganish ham nazariy ham amaliy jihatidan dolzarbdir.

Chuchuk suv havzalari ichida ikki pallali mollyuskalar tadqiqot uchun murakkab bir guruh hisoblanadi. CHig‘anoq shaklining oddiyliги tishlarining mavjudligi yoki yo‘qligi ularni aniqlashda yordam beradi. SHu bilan bir vaqtda ikki pallali mollyuskalarning tarqalishi va individlar sonining ko‘pligi ekosistemalardagi muhim o‘rni (ko‘pgina suv havzalarida ular bentos organizmlar orasida asosiy massani tashkil qiladi), zoogeografiya muammolari, chuchuk suv faunasi tarixini, gidrobiolog masalalarini va bir qator bioekologik xususiyatlarni o‘rganuvchi hamda ekologik manitoring, bioindikatsiya kabi amaliy masalalarni hal qilishda tadqiqodchilarning e’tiborini o‘ziga jalb etib kelmoqda.

Ifloslanish natijasida suv osti biosenozlari tubdan o‘zgarmoqda, mahalliy turlar o‘rnini boshqa keng tarqalgan yangi turlar egallamoqda. Ikki pallali mollyuskalar umurtqasiz hayvonlar orasida ifloslangan suvlarni tozalashda muhim o‘rin tutadi. Ular suvni to‘liq tanasidan o‘tkazib, uni filtrlaydi, ya’ni ushbu mollyuskalar tabiiy suv tozalovchilar hisoblanadi.

Biz shu davrgacha adabiyotlar ma’lumoti bo‘yicha Zarafshon daryosi sohili yirik ikki pallali mollyuskalarining ayrim taksonometrik holatlari va ekologik hususiyatlari to‘g‘risida ma’lumotga ega edik.

Zarafshon havzasi daryolarida suv omborlarining barpo etilishi bilan suv maydoni kengayib, unda ikki pallali mollyuskalar, baliqlarning yashash va urchish sharoitlari birmuncha yaxshilangan. Suv omborlarida xujalikning serdaromat tarmog‘i baliq xujaligini rivojlantirish uchun eng qulay sharoit vujudga keladi. Yirik daryo uzanlarida qurilgan suv omborlarida daryoning suv ombori qurilmasdan oldingi shu uchastkasiga nisbatan ovlanadigan baliqlar bir necha marotaba ortiqdir.

Zarafshon havzasida daryolarga nisbatan suv omborlarida baliqchilarning mehnat unumdorligi ancha yuqori bo‘ladi, chunki suv omborlarida baliq ovlash uchun qulay sharoitlar vujudga keladi. Hozirgi vaqtda mamlakatning ichki suvlarida yiliga katta miqdorda baliq ovlanmoqda, shundan ko‘prog‘i suv omboriga to‘g‘ri keladi.

Shu bilan birga suv resurslarining antropogen omillar ta’sirida ifloslanishi kuzatilmoqda ularni o‘rganish, ekologik ekspertiza qilish muhim ahamiyatga ega. Ekologik ekspertiza deganda rejalashtirilayotgan yoki amalga oshirilayotgan xo‘jalik va boshqa xil faoliyatning ekologik talablarga muvofiqligini belgilash hamda ekologik ekspertiza ob’ektini ro‘yobga chiqarish mumkinligini aniqlash tushuniladi.

Xulosa

Zarafshon vodiysi suv omborlarining minerallanish darajasi gidrobiontlar tarqalishiga sezilarli ta’sir ko‘rsatmoqda. Yil sayin kuchayib borayotgan

minerallanish gidrobiologik muvozanatga tahdid solmoqda. Suv resurslaridan oqilona foydalanish, ekologik monitoringni kuchaytirish va muhofaza choralari ko‘rish orqali bu holatni yumshatish mumkin.

Adabiyotlar ro‘yxati

1. Karimov M.M., "O‘zbekistonning gidrobiologik resurslari", Toshkent, 2018.
2. Alimov A.F., "Gidrobiontlar ekologiyasi", Fan nashriyoti, 2012.
3. Boymurodov Kh.T. Two Subspecies Mollusks Fauna, Biologic Difference and Ecologic Groups in the Water Reservoirs in Nearby Mountain // Eastern European Scientific Journal. –Germany, 2015. –№5. –P.15-19.
4. Иззатуллаев З.И., Боймуродов Х.Т. Результаты выращивания жемчуга двустворчатых пресноводных моллюсков (Bivalvia: Unionidae, Anadontinae) Узбекистана // Журнал Московское Общество Испытателей Природы. – Москва, 2016. т. 121. вып. 5 с.16-19.
5. Иззатуллаев З.И., Боймуродов Х.Т., Каримкулов А.Т. Қашқадарё хавзасида иккипаллали моллюскаларнинг тарқалиши, экологик гурухлари ва хўжаликдаги аҳамияти // ГулДУ Ахборотнома журнали. –Гулистон, 2013.–№ 4 (51).–Б. 38-41.
6. Иззатуллаев З.И. Двустворчатые моллюски сем. Corbiculidae Средней Азии // Зоол.ж., 1980. Т.59.вып.8.С.1130-1136.
7. Боймуродов Х.Т. Ўзбекистон сув хавзалари иккипаллали моллюскалари (Mollusca: Unionidae) Sinanadonta уруғининг тарқалиши // ЎЗМУ Хабарлари, 2015. –№ 3/1. –Б. 64-66.
8. Боймуродов Х.Т. Двустворчатые моллюски водоёмов Узбекистана как объект экологического мониторинга // Журнал Московское Общество Испытателей Природы. –Москва, 2015. –С.9-11.
9. Boymurodov Kh.T. Development of Producing Pearl of Bivalve Molluscs (Mollusca: Unionidae, Corbiculidae) in Uzbekistan // Eastern European Scientific Journal. –Germany, 2015. –№4. –P. 44-47.

3-SHO‘BA: QISHLOQ XO‘JALIGIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR

UDK:633,8/9:577.4 BBR: 30.3:28.58

SUV TANQISLIGI SHAROITIDA AGROEKOSISTEMALARDA QUINOA (CHENOPODIUM QUINOA WILL) NI YETISHTIRISHING AHAMIYATI

Eshmurodova Mavluda Qodiraliyevna.

Don va don dukkakli ekinlar ilmiy tadqiqot instituti doktoranti.

eshmurodovamavluda52@gmail.com

Naraliev Nasiba Mamanovna.

ADU. Ekologiya va botanika kafedrası mudiri., b.f.d. professor.

n_naraliev@mail.ru

Turgunboyev Abdulazizbek Xayitboy o‘li.

MUNDARIJA

1-SHO'BA: TABIIY RESURLARDAN OQILONA FOYDALANISH, EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASH 4

<i>Yunusov X.B., Begmatova M.X., Nurniyozov A.A., Xasanova G. J., - INGICHKA BARGLI SANO O'SIMLIGINING BIOLOGIYASI, LABORATORIYA SHAROITIDA URUGINING UNUVCHANLIGINI O'RGANISH.....</i>	<i>4</i>
<i>Begmatova Maloxat, Khushvaktovna, Sunnatova O.Sh. - Acanthophyllum gypsophiloides bioekologiyasi, dorivorlik xususiyatlari</i>	<i>8</i>
<i>Begmatova Maloxat, Khushvaktovna, Akkereyeva Elmira, Gumarova Zhannar Maratovna, Maksut Assylanbek, Student - ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ УТИЛИЗАЦИЯ МАСЛА ИЗ БЫТОВЫХ ОТХОДОВ</i>	<i>11</i>
<i>Boymurodov X., Otaxonov X., Kurashev A., Normamatov B., Saidova D., Narzullaeva Sh. - ASALARILAR YASHASH MUXITIGA MOSLASHISHI VA EKOLOGIYASI</i>	<i>22</i>
<i>Raximov Ixtiyor Baxtiyor o'g'li - QISHLOQ XO'JALIKLARIDA SUV RESURLARIDAN FOYDALANISHDA INNOVATSIYALARNI QO'LLASHNING VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....</i>	<i>27</i>
<i>Axmadjonova Yorqinoy Tojimurodovna - SUV MUAMMOLARI VA EKOTIZIMNING KELAJAGI: AYDAR-ARNASOY KO'LLARI MISOLIDA.....</i>	<i>30</i>
<i>Дж.Дж.Маматкулов, Г.А.Сувонова, Ф.С.Джуманиёзова, Б.Дустов, .Ф.Жуманазарова - ВЛИЯНИЕ СОЛНЕЧНОЙ РАДИАЦИИ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ.....</i>	<i>34</i>
<i>Eshbekova Guljakhon Gofur kizi - O'ZBEKISTONDA PLASTIK IFLOSLANISHNI BARTARAF ETISHDA BIOTEXNOLOGIK YONDASHUVLAR.....</i>	<i>40</i>
<i>Xodjayeva Nasiba Jo'raqulovna, Turdiev Bektosh Murod o'g'li, Sattorov Dilshod Chorshanbiyevich, Muhammadiyeva Ra'no Mamarajab qizi, Abilova Durdona Xusniddin Qizi - GLOBAL EKALOGIK MUOMMOLAR.....</i>	<i>43</i>
<i>Дж.Дж.Маматкулов, Г.А.Сувонова, Ф.С.Джуманиёзова - ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ В ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОМ ПРОЕКТИРОВАНИИ ЛАНДШАФТА.....</i>	<i>48</i>
<i>Maxsudov Qodirjon Solijonovich, Yuldashev G'ulomjon - ADIR MINTAQA TUPROQLARIDA GIPS QATLAMI CHUQURLIGINING O'ZGARISHI</i>	<i>51</i>

2-SHO'BA: O'SIMLIK VA HAYVONOT DUNYOSI BIOLOGIK XILMA-XILLIGI, IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA ULARNI MUHOFAZA QILISH MASALALARI 54

<i>Kuchkarova Zarifa Donyorxon qizi, Shernazarov Shavkat Shuhratovich, Baratov Kamol Urolboy o'g'li, Mengboyeva Madina Mamayusuf qizi - SAMARQAND VILOYATI SHAROITIDA RASTAROPSHA (SILYBUM MARIANUM) URUG'INING NAMLIK VA OQSIL MIQDORINI TAHLILI.....</i>	<i>54</i>
<i>Egamqulov A. N., Boymurodov X.T., Aliyev B.X., Abduhafizova.F.A., Saparova S.O., Mamadiyorova. Sh.D., Rajabov.Sh.I., Mamayusofova.M.U., Dusanova.X.O., Tovsharova.S.X., Xamidov.N.X. - ADIR MINTAQASI BULOQ VA CHASHMALARI GIDROBIONTLARI FAUNASI VA EKOLOGIYASI</i>	<i>58</i>
<i>Boymurodov X. T., Saboxiddinov B. S., Mirzamurodov O., Izzatullaev X.Z. Mitanova D., Ibodullaeva M., Eliboev Z., Jumanazarova X., Bektemirov A., Urozova P - KATTAQURG'ON SUV OMBORIDA</i>	

UNIONIDAE, CORBICULIDAE, LYMNAEIDAE VA ASTACIDAE OILALARI GIDROBIONTLARNING TARQALISHI	62
<i>Bektashev Sh.M., Boymurodov X. T., To'ynazarova I.A., Turniyozova N. R., Turexanov F.F., Adilov S. A., Bobomurodov Z.A., Jalilov F.S., Jabborova T. X., Jiyanov T.M. Nurmurodov D.E - COLLEPTERUM CYREUM SOGDIANUM VA COBICULA COR IKKIPALLALI MOLLYUSKALARI CHIG'ANOQLARINING O'ZGARUVCHANLIGIGA EKOLOGIK OMILLAR TA'SIRI</i>	68
<i>Aliyev B.X. - CHIMQO'RG'ON SUV OMBORI GIDROBIONTLARI BIOXILMA-XILLIGI.</i>	73
<i>Abduvaliyev Bahtiyorjon Avazbekovich, Zokirov Islomjon Ilxomjonovich – FARG'ONA VODIYSI SHAROITIDA YASHOVCHI XONAKI O'ZDAKLAR (ANAS PLATYRHYNCHOS DOMESTICUS (LINNAEUS, 1758)) GELMINTOFAUNASI</i>	76
<i>Kh.Kh.Dolimov - THE SIGNIFICANCE OF THE ALOE VERA PLANT IN MODERN MEDICINE</i>	81
<i>Hasanova Farida Bekzod qizi - SALVIA SUBMUTICA BOTSCH. & VVED. NING TARQALISHI VA FITOSENOLIGIYASI</i>	82
<i>Hasanov Murtoza Abduvaliyevich, Islamov Buston Sultonovich, Amirullayev Azamat Gaybullayevich - OMONQO'TON MILLIY TABIAT BOG'INING NOYOB MUHOFAZAGA MUHTOJ O'SIMLIKLARI</i>	86
<i>K.O.Saporbayev., E.A.Zufarov - O'RIK BARGLARI MORFOLOGIYASI</i>	91
<i>Aliyeva Muxarramxon Xakimjonovna - SHIRINMIYA O'SIMLIGINING BIOLOGIK VA DORIVORLIK XUSUSIYATLARI</i>	95
<i>Izzatullayev Z.I, Dilmurodov G'ofurjon Shavkat o'g'li - SAMARQAND VILOYATI ISHTIXON TUMANI TUPROQ TIPLARIDA TARQALGAN QURUQLIK QORINOYOQLI MOLLYUSKALARINING FAUNISTIK TARKIBI, AYRIM EKOLOGIK XUSUSIYATLARI VA TARQALISHI BO'YICHA ILK MA'LUMOTLAR</i>	98
<i>Feruzbek Farxod o'g'li Kuranbayev - OLXO'RIDA UCHRAYDIGAN ZAMBURUG' KASALLIKLAR</i>	103
<i>Исламов Б.С., доцент, Очилов У. А. - НЕКОТОРЫЕ БИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ COUSINIA RESINOSA JUZ</i>	106
<i>Tadjiyev Jamshid Janizakovich, Dustov Begnazar Sayfulloyevich - CICHORIUM INTYBUS L. URUG'LARINING UNIB CHIQISHIGA EKOLOGIK OMILLARNING TA'SIRI</i>	111
<i>Togayeva Gulruxsor, Norqulov Ma'sudjon - MANZARALI DARAXTLAR ICHIDA GYMNOCLADUS DIOICUS NING O'RNI</i>	115
<i>Ikramov Temur Saydullo o'g'li - UMURTQASIZ HAYVONLAR FAUNASINING SISTEMATIKASI VA ZAMONAVIY HOLATI</i>	119
<i>Kh.Kh.Dolimov - ANTIMICROBIAL EFFECTS ALOE VERA</i>	122
<i>Xolmuradov Bobur Bahrom o'g'li, Mamajonova Sarvinozxon Odiljon qizi - ACROPTILON REPENS (RUSSIAN KNAPWEED)NING KIMYOVIY TARKIBI VA XUSUSIYATLARI</i>	123
<i>Xamdamova Elnora Iskandarovna, Suvonova Go'zal Asrorovna - NUXAT BIOLOGIK AZOT MANBAASI</i>	128
<i>Мукумов И.У, Хушвактова Д.С, Дустанов Б.С - ДЕРЕВЬЯ И КУСТАРНИКИ В ОКРЕСТНОСТИ ГОРОДА ШАХРИСАБЗ (УЗБЕКИСТАН)</i>	132
<i>Шодиева Зулайхо Шавкатовна, Мукумов Илхом Уктамович - FERULA L. POLIKARB TURLARINING TARQALISHI VA FOYDALI XUSUSIYATLARI</i>	135
<i>Baratov Kamol Urolboy o'g'li, Tursunova Kamola Rahmatillo qizi, Kuchkarova Zarifa Donyorxon qizi, Mengboyeva Madina Mamayusuf qizi - DORIVOR O'SIMLIKlardan OLINGAN ASALNING BIOLOGIK FAOLLIGI VA SHIFOBAXSHILIK XUSUSIYATLARI</i>	139

Baratov Kamol Urolboy o'g'li, Shernazarov Shavkat Shuhratovich - SAMARQAND VILOYATI SHAROITIDA QIZIL BARGLI ZARANG (ACER RUBRUM) O'SIMLIGINING BIOEKOLOGIK KO'RSATKICHLARI VA IQLIM O'ZGARISHIGA BARDOSHLILIGI.....143

Tadiyev J.J, Dustov B.S, Mengboyeva M.M, Ibragimova S.A, Amonova F.A Mustafoyeva M.F - ODDIY SACHRATQI (CICHORIUM INTYBUS L) O'SIMLIGINING DORIVORLIK, EKOLOGIK VA BIOTEXNOLOGIK XUSUSIYATLARI.....148

Jalilov F.S, Mirzamurodov O.X, Avazova A.Q, Sayronova S. N, Saparova S. O', Olimov A. O, Mamadiyarova Sh. D, G'ulomov U.S.- ZARAFSHON VODIYSI SUV OMBORLARI MINERALLANISH DARAJASI VA UNING GIDROBIONTLAR TARQALISHIGA TA'SIRI153

3-SHO'BA: QISHLOQ XO'JALIGIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR 156

Eshmurodova Mavluda Qodiraliyevna, Naralieva Nasiba Mamanovna, Turgunboyev Abdulazizbek Xayitboy o'g'li - SUV TANQISLIGI SHAROITIDA AGROEKOSISTEMALARDA QUINOA (CHENOPODIUM QUINOA WILL) NI YETISHTIRISHING AHAMIYATI156

Убайдуллаев Мадаминжон Мўминжонович - ЎРТА ТОЛАЛИ ҒЎЗА НАВЛАРИ ЧИГИТЛАРИНИНГ УНИБ ЧИҚИШ ДИНАМИКАСИНИ АНИҚЛАШ.....163

F.F. Nurmuxamedova, X.Q. Haydarov, Sh.M. Ergashev, J.X.Eshmurodov - DARAXTSIMON PION (PAEONIA SUFFRUTICOSA) NING SELEKSIYA QILISH TARIXI167

Axadova Munira Odiljon qizi - SAMARQAND VILOYATI HUDUDIGA EKIB KO'PAYTIRILAYOTGAN BAMIYA (Abelmoschus esculentus)NI INTRADUKSION HUDUDGA MOSLANISH BELGILARINI TAHLILI170

Eshmurodov Jonibek Xudayberdi o'g'li, Axadova Munira Odiljon qizi - BAMIYA URUG 'LARINI PLANTATSIYADA EKISH: AMALIY TAJRIBA VA KUZATUVLAR NATIJASI172

Убайдуллаева Шахлохон Турдимахаммадовна- ТАЖРИБАДА ПАРВАРИШЛАНГАН ЎРТА ТОЛАЛИ С-9090 ҒЎЗА НАВИДА ҚУРУҚ МОДДА ТЎПЛАНИШИНИ АНИҚЛАШ.....175

Убайдуллаев Мадаминжон Мўминжонович - ТАЖРИБАДАГИ ҒЎЗА НАВЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛГАН ФЕНОЛОГИК КУЗАТУВЛАР ТАҲЛИЛИ178

Jabborov To'liqin Kamolovich, Jobborov Baxodir To'liqinjon o'g'li - ILG'OR TEXNOLOGIYALAR VA ENERGIYA TEJAMKOR AGREGATLAR ASOSIDA YERGA ISHLOV BERISH VA O'G'ITLASH TIZIMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.183

Jabborov To'liqin Kamolovich, Jobborov Baxodir To'liqinjon o'g'li - QISHLOQ XO'JALIGIDA YERLARNI O'G'ITLASHGA TAYYORLASHDA ILG'OR TEXNOLOGIYALAR VA ENERGIYA TEJAMKOR AGREGATLARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.185

Jabborov To'liqin Kamolovich, Jobborov Baxodir To'liqinjon o'g'li - TUPROQQA ISHLOV BERISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR VA ZAMONAVIY QISHLOQ XO'JALIGI MASHINALARINING QO'LLANILISHI.187

Abduazimova Sevara, Norqulov Ma'sudjon Ma'rufovich, Mamadaminov Muxammadali Abduholiqov Farrux - KIVI O'SIMLIGINI URUG 'IDAN KO'PAYTIRISH USULLARI.....189

Aliyeva Muxarramxon Hakimjonovna - IQLIM O'ZGARISHI VA UNING IQTISODIYOT TARMOQLARIGA TA'SIRI: BAHOLASH VA PROGNOZLASH.....195

J.G'. Xushvaqto'v - PHARMACOLOGICAL PROPERTIES OF CITRULLUS COLOCYNTHIS: A LITERATURE REVIEW198

O.M.Sulaymanov, Abduhakimov Ulug'bek, Sulaymonova Oyjamol - POMIDOR KO'CHATLARINI PARVARISHLASH VA SIFATLI HOSIL Olishda EKISH MUDDATLARINING O'RNI202

Ochilov U.A, Mamanazarova Z.Sh - CATALPA BIGNONIOIDES NI DALA SHAROITIDA KO'PAYTIRISH.....205

K.O.Saporbayev.,E.A.Zuftarov - O'RIK PAYVANDTAGLARINI SOVUQQA TASIRI	208
Raximov Ixtiyor Baxtiyor o'g'li - QISHLOQ XO'JALIKLARIDA SUV RESURSLARIDAN FOYDALANISHDA INNOVATSIYALARNI QO'LLASHNING VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	212
Saydaliyeva Nodira Kaxxarovna, Sobirjonov Mirodiljon Dilmurod o'g'li - DEHQONCHILIK VA CHORVACHILIK MAHSULOTLARINI SAQLASH VA DASTLABKI QAYTA ISHLASHNING BUGUNGI HOLATI, ISTIQBOLLARI, EKOLOGIK AHAMIYATI.....	215
Abdurasulov F.SH, Rejametov SH.N, Shavqiyev J.SH. - YANGI ISTIQBOLLI OLMA NAVLARINI YARATISHDA MAS TEXNOLOGIYASINING SELEKSIYA JARAYONIDA QO'LLASH AHAMIYATI.	219
J.G. 'Xushvaqtov, A.V.Mardonov - ABU JAHL TARVUZINING VEGETATSION O'SISH DAVRIDA GUMMY PREPARATINI QO'LLASH SAMARADORLIGINI O'RGANISH.....	224
Xamdamova Elnura Iskandarovna, Suvonova G.A. - SUG'ORILADIGAN YERLARDA NOANANAVIY YEM XASHAK O'SIMLIKLARIDAN BIRI KO'KO'T (POTERIUM POLYGAMUM WALDST ET. KIT.) NING O'SISHI, RIVOJLANISHIGA EKISH MUDDATLARI VA ME'YORLARINING TA'SIRI....	227
N. D. Xodjayeva, D.Ch. Sattorov, S.N.Bekkulova, S. A. Eliboeva - POLIGIDROKSIALKANOAT ISHLAB CHIQARISHDA PSEUDOMONAS HELMANTICENSIS P1 SHTAMMI GLITSERIN VA NATRIY DODESIL SULFATNING KONSENTRATSIYASI YORDAMIDA CHIDAMLILIGINI O'RGANISH.....	230
Gaziyev Umirzoq Lapasovich - TURLI SUG'ORISH TARTIBI VA QATOR ORALARIDA PARVARISHLANGAN G'O'ZA NAVLARINING SUG'ORISH DAVOMIYLIGI VA MAVSUMIY SUG'ORISH ME'YORLARINING HOSILDORLIKKA TA'SIRI.....	233
Axmadjonov Avazbek Akmaljon o'g'li, Musayev Iskandar Ibragimovich - OCH TUSLI BO'Z VA O'TLOQI SAZ TUPROQLARDA GILOS (PRUNUS AVIUM L.) YETISHTIRISH XUSUSIYATLARI	236
Xalmirzaev B.X, Xayitov M.A , Sattarova N.T, Xalmirzaeva L.B.- ЭПТАГИ МУДДАТДА КИЧИК ХАЖМЛИ ПЛЕНКАЛИ ИНШООТЛАРДА КЎКАТ ЭКИНЛАРНИ ЕТИШТИРИШНИНГ ИҚТИСОДИЙ САМАРАДОРЛИГИ.....	242
Mirzoxidov O'J., Xalmirzaev B.X., Qubonov X.U, Baratova D.N. - SAMARQAND VILOYATIDA YARATILGAN O'RIK (Armenica vulgaris L.) NAV VA DURAGAYLARNING XO'JALIK VA BIOLOGIK TAVSIFI.....	248